

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ХАРАКТЕРИСТИКА СФЕРИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ (в т.ч. Вступ до спеціальності та історія фізичної культури)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	01 Освіта
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Спеціалізація	Фізичне виховання і спорт у збройних силах

Шифр 1.3.01

Розроблено та внесено: кафедрою теорії та організації фізичної підготовки» факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення Військової академії (м. Одеса).

Розробники програми:

Овчарук Ігор Степанович – начальник кафедри теорії та організації фізичної підготовки, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, полковник

Ухвалено на засіданні Вченої ради
Військової академії (м. Одеса)

Протокол від “26” 02 2016 року № 11

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни “Характеристика сфери фізичного виховання (в т.ч. вступ до спеціальності та історія фізичної культури)” складена відповідно до освітньої програми підготовки військових фахівців.

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	01 Освіта
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Спеціалізація	Фізичне виховання і спорт у збройних силах

Предметом “Характеристика сфери фізичного виховання (в т.ч. вступ до спеціальності та історія фізичної культури)”, як науково-навчальної дисципліни є об’єктивні явища, зв’язки і відношення процесу фізичного вдосконалення військовослужбовців, які знаходяться в постійному протиріччі й, які визначають сутність і закономірності процесу фізичного вдосконалення військовослужбовців та принципи управління цим процесом.

Накопичення зазначених теоретичних знань, впливає на розвиток свідомості й розумових якостей майбутнього спеціаліста, розширює його світогляд. Водночас, вона має неоціненне практичне значення, адже науково узагальнені теоретичні знання дають можливість у виборі найбільш ефективних, раціональних способів, форм і методів у кожному конкретному випадку педагогічної практики з фізичної підготовки.

Міждисциплінарні зв’язки: Методика вивчення навчальної дисципліни «Характеристика сфери фізичного виховання (в т.ч. вступ до спеціальності та історія фізичної культури)» спрямована на повне засвоєння курсантами всіх модулів дисципліни поряд з суспільними науками та іншими загальновійськовими дисциплінами, закладає підґрунтя військовій освіті, закріплює професію, морально-ділові якості і на базі цього виховує у них високу професійну майстерність.

З метою виконання вимог із забезпечення достатності освітнього рівня підготовки курсантів, з доступних інформаційних джерел запозичено досвід та перспективи їх розвитку фізичного виховання ВНЗ та фізичної підготовки армій провідних країн світу.

Методика викладання дисципліни виходить із основних принципів дидактики (теорія обґрунтування і навчання). Вона надає науково-педагогічну характеристику формам і методам навчання, вказує на більш доцільні їх поєднання для досягнення визначеного ступеню навчання, визначає умови найбільш ефективного їх використання.

Для досягнення основної мети навчання програмою передбачені наступні форми навчання:

- фронтальна форма навчання, коли усі курсанти під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;
- індивідуальна форма навчання, коли курсанти виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, залежно від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння викладач повинен використовувати наступні методи:

– пояснювально-ілюстраційний метод, при якому викладач доводить готову інформацію різними засобами, а курсанти її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам’яті. Цей метод є одним із найбільш економічних способів передачі знань, передбачає використання таких засобів інформації, як слово (усне і друковане), різні наочні посібники, плакати, відео- і кінофільми, комп’ютерний ілюстраційний матеріал і т. ін. Знання, які отримані в результаті реалізації цього методу не формують вміння, цей метод використовується для досягнення рівня “Знати”;

– репродуктивний метод, головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно завдання викладача. Він повинен використовуватися при проведенні

практичних занять. Використовуючи цей метод, викладач досягає рівня “Вміти” при вивченні теми.

Вищевказані методи надають курсантам знання, вміння, навички. Для розвитку їх творчих здібностей викладач повинен використовувати методи проблемного навчання: проблемне викладання, частково-пошуковий (евристичний) метод, винахідницький метод.

Проблемне викладання використовується викладачем при постановці проблеми перед тими, хто навчається і подальшого її вирішення, але при цьому викладач показує шляхи рішення, розкриває хід своєї думки. Цей метод повинен застосовуватись викладачем під час проведення практичних занять. Безпосереднім результатом проблемного викладання повинно бути засвоєння курсантом способу і логіки вирішення конкретної проблеми, але ще без вміння застосовувати їх самостійно. Цей метод навчає курсантів способу отримання знань. З його допомогою вони отримують навички творчого мислення.

Частково-пошуковий (евристичний) метод служить меті поступового наближення курсантів до самостійного вирішення проблем шляхом попереднього навчання виконання окремих елементів рішення. Використовується при виконанні практичних завдань по прийняттю рішення на бій, коли спосіб пошуку оптимального рішення визначає викладач, але рішення знаходить сам курсант.

Винахідницький метод є необхідним для повноцінного засвоєння досвіду творчої діяльності. Викладач використовує його для забезпечення творчого застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування риси творчої діяльності є умовою формування зацікавленості, потребу в такій формі діяльності. Формами застосування цього методу є: практичні завдання, написання рефератів, завдання на самопідготовку.

Тільки проблемні методи забезпечують глибоке засвоєння знань на рівні їх творчого застосування, оволодіння методами творчого мислення, досвідом практичної і творчої діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни: “Характеристика сфери фізичного виховання” відіграє важливу роль у військово-професійному орієнтуванні майбутніх офіцерів на самостійне виконання службово-бойових функцій на первинних офіцерських посадах, зазначених у варіативній частині освітньо-кваліфікаційної характеристики випускника академії.

Військово-професійна спрямованість навчання військових фахівців забезпечується застосуванням методу проблемно-пошукового подання навчального матеріалу і нормативного обґрунтування практичного навчання. Цей метод реалізується дотриманням положень нормативної частини освітньо-кваліфікаційної характеристики випускника академії щодо відповідності змісту і повноти набутих курсантами вмінь службово-бойовим функціям та типовим завданням діяльності на первинних офіцерських посадах за призначенням.

Засобами реалізації військово-професійної спрямованості дисципліни “Характеристика сфери фізичного виховання”, окрім вказаних, є визначені спеціалізовані аудиторії, обладнані сучасними технічними засобами навчання і інформації, ПЕОМ, і фонди навчально-методичних посібників та розробок кафедри.

1. Загальна мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни “Характеристика сфери фізичного виховання (в т.ч. вступ до спеціальності та історія фізичної культури)” є формування у курсантів сучасного уявлення про побудову та функціонування сфери фізичного виховання, що орієнтована на роботу фахівця з фізичної культури і спорту.

2. Компетентності, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни

1. Базові уявлення загальних принципів організації процесу фізичного виховання у системі професійної діяльності фахівця з фізичного виховання і спорту.

3. Запланований результат навчання

Згідно з вимогами освітньої програми визначені та сформульовані наступні результати навчання:

1. Створювати уяву про сутність, характер і особливості всіх професійних напрямів спеціальності "Фізична культура і спорт";
2. Створити уявлення про системи фізичного виховання від стародавніх часів до сучасності.

4. Зміст навчальної дисципліни

На засвоєння навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ЄКТС за навчальним планом.

Блок змістових модулів 1. Історичні аспекти розвитку сфери фізичного виховання.

Змістовий модуль 1. Витоки фізичної культури.

1. Виникнення фізичного виховання в суспільстві.
2. Фізичне виховання у родовому устрої.
3. Особливості фізичної культури у первісному суспільстві.
4. Фізичне виховання у Древній Греції.
5. Спартанська система виховання.
6. Афінська система виховання.
7. Особливості фізичної культури рабовласницького ладу.
8. Джерела спорту Стародавньої Греції.
9. Фізичне виховання в системі освіти і виховання Стародавньої Греції.
10. Спортивні споруди у Стародавній Греції.
11. Організація і проведення Олімпійських ігор в Стародавній Греції.

Змістовий модуль 2. Фізична культура у стародавньому світі.

1. Особливості фізичної культури у феодальному суспільстві.
2. Система фізичного виховання лицарів.
3. Фізичне виховання епохи Відродження.
4. Особливості фізичної культури при феодальному устрої.
5. Розвиток національної системи фізичного виховання на території України.
6. Фізична культура перших цивілізацій на території України.
7. Фізична культура Київської Русі в період феодалізму.
8. Фізична культура в період козаччини.
9. Фізична культура у навчальних закладах Російської імперії.
10. Становлення військово-фізичної підготовки на території України.
11. Зміст і форма військово-фізичної підготовки в Україні з найдавніших часів до XIII ст.
12. Військово-фізична підготовка в Україні з XIII ст. до сер. XVII ст.

Змістовий модуль 3. Фізична культура Нового часу.

1. Особливості фізичної культури у перший період Нового часу.
2. Педагогічні ідеї буржуазного теоретика фізичної культури Джона Локка.
3. Основні положення системи фізичного виховання педагога-просвітителя Жан Жака Руссо.
4. Педагогічна система фізичного виховання педагога-демократа Іоганна Песталоцці.
5. Діяльність філантропів Герхарда Фіта та Гутс-Мутса.
6. Національні системи фізичного виховання.
7. Німецька система фізичного виховання.
8. Шведська система фізичного виховання.
9. Французька система фізичного виховання.
10. Гімнастичні системи фізичного виховання.
11. Спортивно-ігрові системи фізичного виховання.

12. Чеська система фізичного виховання.
13. Діяльність П.Ф.Лесгафта.
14. Система фізичного виховання Ж.Демені.
15. Система фізичного виховання Ж.Ебера.
16. Основна гімнастика Нільса Бука.
17. Історичний розвиток фізичної культури. Олімпійські ігри.
18. Історія фізичної культури Нового часу.

Змістовий модуль 4. Системи фізичної культури Новітнього часу в зарубіжних країнах.

1. Фізична культура в період між першою та другою світовими війнами.
2. Розвиток робітничого гімнастичного руху.
3. Розвиток буржуазного гімнастичного руху.
4. Розвиток фізичної культури на території СРСР.
5. Міжнародний спортивний рух після Другої світової війни.
6. Нова історична обстановка, її вплив на розвиток міжнародного спортивного руху.
7. Два напрями у міжнародному спортивному русі.
8. Демократизація міжнародного спортивного руху.

Блок змістових модулів 2. Загальна характеристика сучасної сфери фізичного виховання в Україні

Змістовий модуль 1. Основні поняття української національної системи фізичного виховання.

1. Головні риси системи фізичного виховання в Україні.
2. Мета системи фізичного виховання в Україні.
3. Основні завдання фізичного виховання.
4. Умови функціонування системи фізичного виховання.
5. Телеологічні основи системи фізичного виховання.
6. Науково-методичні основи системи фізичного виховання.
7. Правові, програмні та нормативні основи системи фізичного виховання.
8. Організаційні основи системи фізичного виховання.
9. Основи української національної системи фізичного виховання.
10. Державні вимоги до системи фізичного виховання.
11. Національна спортивна класифікація.

Змістовий модуль 2. Україна у міжнародному спортивному русі.

1. Становлення та розвиток міжнародного спортивного руху.
2. Історія розвитку міжнародного спортивного руху.
3. Керівництво міжнародним спортивним рухом.
4. Класифікація заходів міжнародного спортивного руху.
5. Історія розвитку міжнародного спортивного руху.
6. Сучасний стан міжнародного спортивного руху.
7. Міжнародна Олімпійська система.
8. Важливіші принципи та основи функціонування Олімпійської системи.
9. Олімпійська хартія - основний правовий документ Олімпійського спорту.
10. Загальна структура міжнародної Олімпійської системи.
11. Міжнародні спортивні федерації та основи їх діяльності.
12. Національні олімпійські комітети та основи їх діяльності.
13. Види спорту в програмах Олімпійських ігор.
14. Загальна характеристика видів спорту.
15. Характеристика видів спорту, що входять до програм літніх Олімпійських ігор.
16. Характеристика видів спорту, що входять до програм зимових Олімпійських ігор.
17. Україна в Олімпійському русі.
18. Сучасний стан Олімпійського спорту в Україні.
19. Види спорту літніх Олімпіад і результати в них спортсменів України.

20. Види спорту зимових Олімпіад і результати в них спортсменів України.

Блок змістових модулів 3. Фізична культура як суспільне явище. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної культури

Змістовий модуль 1. Введення у спеціальність. Галузева термінологія.

Фізична культура як суспільне явище. „Вступ до спеціальності”, як навчальна дисципліна. Визначення поняття „фізична культура”, її місце в загальній культурі людства та у власному житті. Основні завдання, форми і засоби фізичної культури.

1. Галузева термінологія. Особливості шляхів формування та розвитку української спортивної термінології. Термінологічні запозичення з іноземних мов у сфері фізичної культури та спорту. Основні термінологічні поняття галузі.

2. Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури. Державні програми розвитку фізичної культури і спорту.

Змістовий модуль 2. Навчання як основний вид діяльності курсантів. Основи формування професійної педагогічної культури і майстерності спортивних педагогів.

1. Вимоги стандартів вищої освіти щодо підготовки військових фахівців. Навчання як основний вид діяльності курсантів. Форми організації навчальної діяльності у вищому навчальному закладі. Спільні та відмінні риси організації навчально-виховного процесу у цивільних та військових закладах освіти.

2. Основи формування професійної педагогічної культури і майстерності спортивних педагогів.

3. Риса і якості спеціаліста, які сприяють його успіху у сфері фізичного виховання.

Змістовий модуль 3. Фахові спеціальності, спеціалізації і посади фахівців у галузі фізичної культури і спорту. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної культури.

1. Болонський процес. Кредитно-модульна накопичувальна система організації навчання.

2. Спеціалізації і посади фахівців у галузі фізичної культури і спорту. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної культури. Професійні характеристики фахівців фізичної культури.

3. Характеристика спеціаліста з фізичної підготовки у ЗСУ.

Вид підсумкового контролю: диференційний залік – 1 семестр.

5. Рекомендована література

Навчальні посібники

1. Жданова О.М. Управління фізичною культурою. Навчальний посібник для фізкультурних вузів., Львів, 1996.

2. Золоті сторінки Олімпійського спорту України / За ред. І. Н. Федорченка. — К.: Олімп. літ., 2000. — 192 с.

3. История физической культуры народов СССР / Под общ. ред. С. Д. Синицина. — М.: ФиС, 1953. — 160 с.

4. История физической культуры и спорта: Учеб. для ин-тов / Под общ. ред. В. В. Столбова. — М.: ФиС, 1975.

5. Матвеев Л.П. Теория и методика физической культуры. Учебник для институтов ФК. — М.: Физкультура и спорт, 1991. — 543 с.

6. Управление физической культурой и спортом. Учебник для институтов физкультуры // Авт.колл. :И.И. Переверзин, Н.Н.Бугров, Я.Р. Вилькин и др. - М.Фис,1987.

1. Алексеев Р. О. Международное олимпийское движение.— М.: Знание, 1966. — 96 с.
2. Бунчук М.Ф. Организация физической культуры. - М., ФиС, 1972.
3. Боровська О.В. Співвідношення національних та інтернаціональних термінів в українській термінології галузі фізичної культури і спорту: Автореф. дис... к. філол. наук.: 10.02.01 / Інститут української мови НАН України. — К., 2004. — 17с.
4. Введение в специальность /Под ред. Л.И.Рувинского. – „Просвещение”, М.,1988
5. Вилькин А.Р., Каневец Т.М. Организация работы по массовой физической культуре и спорту: Учебное пособие для студентов институтов ФК.- М.: Физкультура и спорт, 1985. - С.144-158.
6. Герцик М.С., Вацеба О.М. Вступ до спеціальностей галузі „фізичне виховання і спорт”: Підручник. – Харків: „ОВС”, 2005.
7. Державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні. К., 1994.
8. Державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України. - К., 1996.- 32 с
9. Державна національна програма “Освіта”. Україна ХХІ ст. - К.: 1994. – 61 с.
10. Жданова О.М. Управління фізичною культурою. – Л.:1996.
11. Жмарев Н.В. Управление деятельностью спортивной организации. К.: “Здоров’я”, 1989.
12. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (від 18 червня 1999 року) // Голос України. — 1999.
13. Закон України „Про освіту”. – Київ, 1993.
14. Закон України „Про фізичну культуру і спорт”. – Київ, 1993.
15. Заходи щодо реалізації положень Болонської декларації у системі вищої освіти і науки України (Наказ МОН України № 49 від 23.01.2004 р.).
16. Кун Л. Всеобщая история физической культуры и спорта. — М.: Радуга, 1982. — 399 с.
17. Келлер В.С. Система спортивных соревнований и соревновательная деятельность спортсменов // Теория спорта. – К.: Высшая школа, 1987, - 66-100 с.
18. Ким Ун Ен. МОК, Олимпийское движение и международные отношения // Междунар. спорт. и олимп. движение. — М., 1993. — С. 20–30.
19. Мазэ Ф. Шестьдесят лет Олимпийских игр. — М.: ФиС, 1959. — 391 с.
20. Международные спортивные объединения и туристические организации.: Справочник / Под ред. В. И. Ковалю.— М.: ФиС, 1973. — 328 с.
21. Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту. — К., 2004. — 16с.
22. Наказ 13 квітня 2005 року № 221/217 Про затвердження інструкції про організацію освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах Збройних Сил України та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів України.
23. Олимпийская энциклопедия. — М.: Сов. энцикл., 1980.— 416 с.
24. Педагогічна майстерність // За ред. І.А.Зязюна. – „вища школа”, Київ, 1997.
25. «Про Концепцію фізичного виховання в системі освіти України». - Рішення колегії Міністерства освіти України від 23.04.97 р. (протокол № 7/6 - 18).
26. Романов Н. Н. Международные спортивные движения.— М.: ФиС, 1973. — 256 с.
27. Столбов В. В. История физической культуры. — М.: Просвещение, 1989. — 288 с.
28. Трофим’як Б. Є. Фізична культура і спорт в Українській РСР. — Львів: Вища шк., 1987. — 157 с.
29. Рязкин Л. И. В долине Алфея. Олимпийские игры в искусстве Древней Греции. — М., 1969.
30. Саввин В. И. Современное олимпийское движение. — М.: Знание, 1970. — 32 с.
31. Столбов В., Финогенова Л., Мельникова Н. История физической культуры и спорта. — М., 2000.
32. Суник А. Б. Российский спорт и олимпийское движение на рубеже XIX–XX вв. — М.: Сов. спорт, 2001. — 664 с.

33. Теорія та організація фізичної підготовки військ: Підручник /Під редакцією Ю.О.Резнікова, В.М.Афоніна. – Львів: ЛВІ, 2002. – 316 с.

34. Тимчасове положення про організацію навчального процесу у кредитно-модульній системі підготовки фахівців (Наказ МОН України № 48 від 23.01.2004р.).

Допоміжна

1. Белих М. О., Богачик П. Т., Синицький З. П. Легкоатлети України. — 2-ге вид., допов. та переробл.). — К.: Здоров'я, 1979. — 278 с.
2. Воронова В.А. Пути совершенствования управления физкультурным движением .М., ФиС,1975.
3. Гайдучок С. Півстоліття сокільських видань. — Львів, 1937. — 53 с.
4. Закон України «Про фізичну культуру і спорт», - К., 1993.-22 с.
5. Конституція України. - К.: Преса України, 1997.- 80 с.
6. Наказ Міністерства освіти України «Про нормативні документи з фізичного виховання» від 25.05.98 № 188.
7. Настанова з фізичної підготовки військовослужбовців Збройних Сил України (НФП-2009).
8. Логінов Д.О., Михайлов В.В. Фізична підготовка – основа здорового способу життя курсантів. Навчально-методичний посібник. – Л.: 2005.
9. Сокіл — Батько — спортивно-руханкове товариство у Львові: Альманах 1894–1994 / За ред. У. Гургула. — Львів: Основа, 1996. — 268 с.
10. Хавин Б. Н. Все об Олимпийских играх: Справочник. — М.: ФиС, 1979. — 607 с.
11. Хавин Б. Н. 500 вопросов и ответов об Олимпийских играх. — М.: ФиС, 1971. — 175 с.
12. Фізичне виховання - здоров'я нації (1999-2005): Національна програма // Держ. комітет України з фізичної культури і спорту. - К., 1998.- 41 с.
13. Энциклопедический словарь по физической культуре и спорту: В 3 т. — М.: ФиС, 1961.
14. Указ Президента України «Про національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту», 28 вересня 2004 р. № 1148/2004.

Інформаційні ресурси

www.vaodessa.org.ua

6. Види та форми контролю успішності навчання

Складовою частиною процесу навчання є система контролю та звітності курсантів за якістю засвоєння навчального матеріалу. Головна мета контролю полягає у забезпеченні наукового рівня придбаних курсантами знань, міцності сформованих у них вмінь та навичок.

Контроль успішності та якості підготовки курсантів включає:

- поточний контроль;
- самоконтроль;
- підсумковий контроль.

Кількість контрольних заходів, форми їх проведення, періодичність доводяться до курсантів на початку вивчення дисципліни та навчального семестру.

Поточний контроль - оцінювання теоретичних знань і практичних навичок курсанта з конкретного змістового модуля (логічно завершеної частини навчальної дисципліни). Проводиться викладачами на всіх видах навчальних занять.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються кафедрою. Основні форми поточного контролю: усне опитування, письмовий контроль, виступ на семінарському (груповому) занятті, виконання та захист рефератів тощо, передбачених робочою програмою модуля (навчальної дисципліни).

Основна мета поточного контролю - постійне отримання викладачем інформації про якість засвоєння курсантами матеріалу навчальної дисципліни, перевірка готовності

курсантів до виконання наступних навчальних завдань, а також управління їх навчальною мотивацією.

Результати поточного контролю використовуються для коригування методів і засобів навчання та враховуються на заліку.

Кількість балів для визначення результатів поточного контролю залежить від рівня знань курсанта, вміння використовувати їх при виконанні практичних завдань і нормативів, володіння методикою проведення занять з особовим складом, навичок роботи з електронно-обчислювальною технікою тощо.

Результати поточного контролю фіксуються в журналі обліку навчальних занять.

Самоконтроль призначений для самооцінки курсантами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретного розділу (теми) навчальної дисципліни. З цією метою в лекційних матеріалах для кожної теми (розділу), а також у практичних завданнях передбачаються питання для самоконтролю. Самоконтроль курсантами здійснюється у формі перевірки своїх знань шляхом усного опитування один одного.

Курсанти, що мають заборгованості до модульних контролів не допускаються. Критерії оцінювання результатів виконання завдань за контрольний захід доводиться до відома курсантів перед початком його проведення.

У разі порушення курсантом встановленого порядку здійснення контрольного заходу (списування, підміна завдання, використання недозволених матеріалів чи засобів) викладач відстороняє цього курсанта від виконання завдання, робить позначку в журналі обліку навчальних занять, оцінює його роботу в нуль балів (незадовільно).

Курсантам забороняється обмінюватись інформацією у будь-якій формі, або використовувати інші матеріали та засоби, крім дозволених.

Курсант, який на модульному контролі отримав оцінку «незадовільно», повинен скласти його повторно і отримати позитивну оцінку, в іншому випадку він до підсумкового контролю не допускається.

Відмова курсанта від відповіді на білет (тест) оцінюється як незадовільна відповідь.

Розроблені для проведення білету (тести) повинні забезпечувати перевірку теоретичної підготовки тих, хто навчається.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді диференційованого заліку в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни.

Форма проведення контролю (усна, письмова, комбінована, а також шляхом тестування з використанням технічних засобів), зміст і структура контрольних завдань, білетів, перелік матеріалів, користування якими дозволяється курсанту під час екзамену (програми, довідники, карти, таблиці, макети та інші посібники) і критерії оцінювання обговорюються на засіданні кафедри і затверджуються начальником кафедри не пізніше ніж за місяць до початку складання контрольного заходу. Названі матеріали дійсні протягом навчального року, вони є складовою навчально-методичної документації з дисципліни і зберігаються на кафедрі. Можливе поєднання різних форм контролю.

Оцінка за диференційований залік вноситься у екзаменаційну відомість, Додаток до диплома і вважається остаточною, навіть, якщо вона менша підсумкової оцінки за вивчення дисципліни.

Критерії оцінювання успішності навчання, форми та засоби діагностики засвоєння змістових модулів, у тому числі з використанням засобів тестового контролю. Враховуючи вимоги кредитно-модульної системи організації навчального процесу система оцінювання навчальної діяльності курсанта є наступною:

1. Оцінюється кожне навчальне заняття (семінарське, лабораторне та за необхідністю – лекційне);

2. Кожна дисципліна у кожному семестрі повинна мати модульний контроль, оцінка якого має бути втричі більшою за оцінку навчального заняття. (Наприклад якщо навчальне заняття оцінюється від 1 до 5, то модульний контроль — від 1 до 15. Або отримана оцінка за модульний контроль множить на три);

3. Якщо курсант, без поважних причин, не набрав 30 балів, то він до заліку або

екзамену не допускається і порушується питання про повторне вивчення дисципліни або його відрахування;

4. Здаються і зараховуються всі письмові звіти за всі види діяльності. Невиконання будь-якого елементу робочої програми дисципліни в цілому, чи окремого модулю, визначає неможливість зарахування повного кредиту дисципліни. Останнє означає академічну заборгованість курсанта (студента). Такий курсант має ліквідувати її на умовах і за графіком, які визначаються окремим рішенням кафедри.

Критерії оцінювання успішності навчання, де навчальним планом передбачено диференційований залік. загальний бал складається з двох частин: поточної успішності (максимально 70 балів) та суми балів, що набрані під час складання екзамену (максимально 30 балів). Поточна успішність рахується наступним чином:

Спочатку визначається сумарний бал за семестр.

$$C_{\text{бал}} = \sum_{i=1}^n O_{\text{НЗ}} + \sum_{i=1}^n (O_{\text{МК}} \times 3) \quad (1)$$

де $O_{\text{НЗ}}$ — оцінка за навчальне заняття (семінарське, практичне, лабораторне);

$O_{\text{МК}}$ — оцінка за модульний контроль;

$\sum_{i=1}^n$ — знак підсумовування.

2. Далі вираховується максимальна кількість балів, яку може набрати курсант протягом семестру.

$$\text{max}_{\text{бал}} = N_{\text{НЗ}} \times 5 + N_{\text{МК}} \times 5 \times 3 \quad (2)$$

де $N_{\text{НЗ}}$ — кількість навчальних занять (семінарських, практичних, лабораторних);

$N_{\text{МК}}$ — кількість модульних контролів.

3. Вираховується поточна успішність.

$$\text{ПУ} = \frac{C_{\text{бал}} \times 70\%}{\text{max}_{\text{бал}}} \quad (3)$$

де $C_{\text{бал}}$ — сумарний бал за семестр;

$\text{max}_{\text{бал}}$ — максимальна кількість балів, яку може набрати курсант протягом семестру.

Бал за диференційований залік складається з питань 3 рівнів складності (в тому числі виконання практичних нормативів), які сумарно складають 30 балів (табл. 3).

Курсант може отримати заохочувальні додаткові (штрафні) бали (від 0 до 10 б), приблизний розподіл яких показаний в таблиці 3. Додаткові (штрафні) бали додаються (віднімаються) до (від) загального балу. Розробка системи нарахування курсанту заохочувальних додаткових (штрафних) балів здійснюється викладачем у відповідності зі специфікою навчальної дисципліни.

Результати за диференційований залік заносяться у таблицю 2. Бал за диференційований залік переводиться у систему ECTS згідно шкали оцінювання (табл. 4).

Таблиця 1

Відомість проведення диференційованого заліку

№	Прізвище та ініціали	За ведення конспекту	Письмова перевірка знань (теоретична підготовка)				Усна перевірка знань з підготовкою (методична підготовка)				Усна перевірка знань без підготовки (виконання практичних нормативів)				Сумарний бал
			№ білету	1 питан.	2 питан.	3 питан.	№ білету	1 питан.	2 питан.	3 питан.	№ білету	1 питан.	2 питан.	3 питан.	

Таблиця 2

Відомість обліку успішності за заліковий семестр

Сумарний бал за МК 1
Сумарний бал за МК 2
Сумарний бал
шах бал за поточну успішність
Загальний бал за поточну успішність
Сумарний бал за диф. залік
Додаткові заохочувальні бали
Штрафні бали
Сумарний бал за семестр
За шкалою ECTS
За 4-х бальною шкалою
Рейтинг

Таблиця 3

Система зарахування заохочувальних додаткових балів

Вид діяльності курсанта	Заохочувальні рейтингові бали
науковій конференції з доповіддю	міжнародна – 10 б.; місцева – 5 б.
виготовлення діючого демонстраційного макету або установочної картки для навчальних занять	5 б.
участь в роботі ВНГ (ВНГ)	5 б.
робота куратора студентів на навчальній-лабораторній базі кафедри	До 5 б.
участь в спортивних розрядах	II розряд – 3 б.; I розряд – 5 б.; КМС – 7 б.; МС – 10 б.
участь в змаганнях	Першість міста та області – 2 б.; Першість ВВНЗ МО України – 5 б.; Чемпіонат ЗСУ – 5 б.

Таблиця 4

Шкала оцінювання

За 4-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	За 4-бальною шкалою
відмінно	A	відмінно	відмінно
добре	B	дуже добре	добре
	C	добре	
задовільно	D	задовільно	задовільно
незадовільно	E	достатньо задовільно	незадовільно
	FX	незадовільно	
	F	незадовільно	незадовільно

Залік, який не склав диференційований залік з поважних причин, ліквідують у зазначений термін, встановлений начальником Військової академії. Повторне складання диференційованого заліку допускається не більше двох разів. Друге складання диференційованого заліку у курсантів приймає комісія, яка створюється командиром (начальником) кафедри.

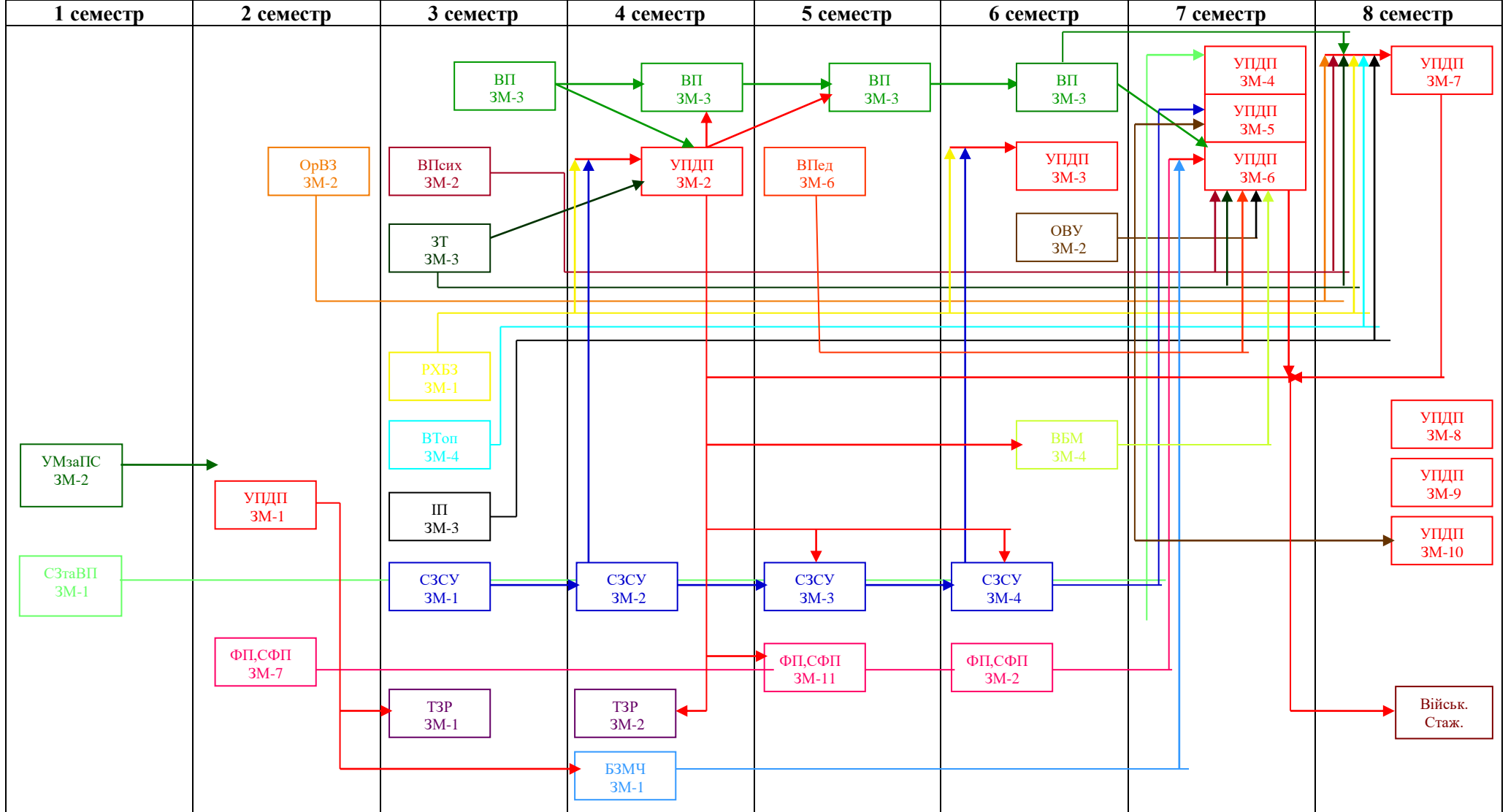
Засоби діагностики успішності навчання

Засоби діагностики успішності навчання дисципліни «Характеристика сфери фізичного виховання (в т.ч. вступ до історії фізичної культури)» засобами діагностики успішності навчання: тестовий контроль; письмові питання до семінарських занять; завдання для поточного контролю; усні питання; перелік питань теоретичного опитування та письмової перевірки; усні питання; завдання до рубричних (модульних) контролів; білети до диференційованого заліку, які визначаються у робочій програмі навчальної дисципліни.

І.С. ОМЧАРУК

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

СЕМЕСТРИ НАВЧАННЯ

Умовні позначення:

Назва дисципліни	Умовне позначення
Управління повсякденною діяльністю підрозділів (у т.ч. охорона державної таємниці, безпека життєдіяльності, основи охорони праці, безпека військової діяльності)	УЦДП
Українська мова за професійним спрямуванням	УМзаПС
Стрілецька зброя та вогнева підготовка	СЗтаВП
Організація військового зв'язку	ОрВЗ
Вогнева підготовка	ВП
Військова психологія (в т.ч. конфліктологія)	ВПсих
Загальна тактика	ЗТ
Радіаційний, хімічний, біологічний захист підрозділів (у т.ч. екологія)	РХБЗ
Військова топографія	ВТоп
Інженерна підготовка	ВТоп
Статути ЗС України та їх практичне застосування (у т.ч. стройова підготовка)	СЗСУ
Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка	ФП, СФП
Бойове застосування технічних засобів розвідки та протидія технічним засобам розвідки	БЗТЗР
Бойове застосування механізованих частин (з'єднань)	БЗМЧ

